

Årsrapport 2024

VA-enheten

Melleruds kommun

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året.....	3
Mål.....	5
Ekonomi.....	6
Investeringar.....	7
Analys av utfall.....	8
Slutredovisning.....	9
Taxor	10
Utblick mot kommande år	11
Finansiella rapporter.....	12
Redovisningsprinciper	12
Intäkter från VA-taxan	12
Materiella anläggningstillgångar	12
Fördelning av gemensamma kostnader	13
Resultaträkning.....	14
Balansräkning	15
Noter.....	16
Fastställelsebeslut och tillgänglighet.....	17

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Melleruds kommuns vatten- och avloppsenhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Melleruds kommun distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten. VA-systemet sammanbinds av cirka 222 km vattenledningar, 146 km spillavloppsledningar och 108 km dagvattenledningar. Utöver detta finns tre vattenverk, tre reningsverk, 49 avloppspumpstationer samt 83 LTA-pumpstationer för enskilda fastigheter i kommunen.

VA-enheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

VA-enheten är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Enheten är affärsdrivande och särredovisas.

I tabellen nedan presenteras antal tillsvidareanställda 2024-12-31.

Tillsvidareanställda 24-12-31	2023	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kvinnor	1	1	1	1	0	0	0
Män	9	8	9	11	11	8	8
Totalt	10	9	10	12	11	8	8

Medelåldern var 50,9 år.

Betydande händelser under året

Översvämningsärenden efter skyfall mot försäkringsbolag är avslutade. Endast ett fåtal fastigheter kvarstår för utredning.

Under året har vi 6 nyanslutningar till kollektivet.

I arbetet med att underhålla våra anläggningar har en renovering av Vita Sannars VRV färdigställts, en ny gas panna har installerats i Sunnanå ARV som en del i att energieffektivisera.

Ett antal vattenläckor har lagats i Åsensbruk, och vi har då minskat vårt utläckage med 3% eller 8000 kubik från 2023.

Ovidkommande projekten i Mellerud uppströms Rådahallen. Berörda områden är del av norra N:a Kungsgatan samt del av Postgatan och Lindgatan, samtliga arbeten är färdigställda under 2024.

Kvarstående ärende från projekt i Dals-Rostock gällande ovidkommande Hällavägen /Lövåsvägen ligger i tvist mellan beställare och entreprenör, där VA-enheten har tagit juridisk hjälp. Samtliga VA-arbeten är dock färdigställda.

I projektet för att ersätta överföringsledning mellan Mellerud och Sverkersbyn så är den nya ledningen nu i drift. Även för överföringsledning mellan Sverkersbyn och Åsensbruk är den nya ledningen tagen i drift. Dessa två arbeten är del i att säkra dricksvattenleveranser nu och i framtiden.

PLC (styrssystem) arbete pågår på Vita Sannar VRV. Planerat att driftsätta under våren 2025.

Vi har även fortsatt att byta/uppdatera kommunikationen för våra pumpstationer i ledningsnätet.

Arbete med vattenskyddsområde för Vita Sannar VRV och dess samråd har pågått löpande under året. Arbetet fortlöper i arbetsgruppsmöten med beredning av skyddföreskrifter och planeras att vara klart under våren 2025. Nästa steg i denna process är att besluta om verkställande av ett skyddsområde.

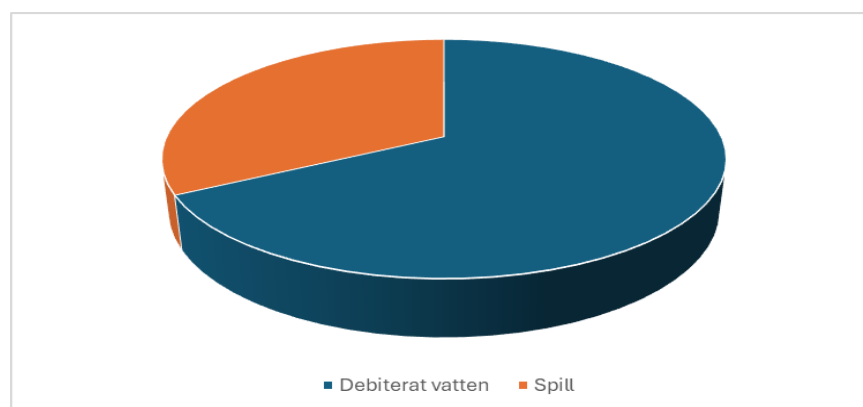
Arbete med ny vattentjänstplan har utförts under året, och denna kommer att gå över till 2025 för slutligt samråd samt beslutsfasen.

Enheten har tillsatt de två vakanta tjänsterna för drifttekniker.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Producerat vatten 1000 m3	909	920	937	921	915	876	937
Behandlat avloppsvatten 1000 m3	1 897	1 950	1 649	1 611	1 980	1 987	1 785
Debiterat vatten 1000 m3	612	667	621	613	638	583	614
Dricksvattenprover	468	419	419	419	404	442	404
Avloppsvattenprover	90	90	90	90	101	137	174
Elförbrukning mWh	1 659	1 605	1 639	1 677	1 732	1 774	1 711

Verksamhetsmått – producerat jämfört med debiterat

Under 2024 producerade vattenverken ca 909 tusen m³. Under samma år debiterade Melleruds kommun kunder på ca 612 tusen m³. Detta ger ett svinn på ca 297 tusen m³ (33 %). Detta är en ökning jämfört med föregående år (28%).

Mål

VA-enhetens förvaltningsmål:

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
1. Attraktiva och trygga livsmiljöer i hela Mellerud	1. Verka för attraktiva och trygga miljöer som främjar både besökarens och invånarnas välbefinnande och kommunens hållbarhet. 	 Dagvattenpolicy ska finnas framtagen	För hög arbetsbelastning har gjort att denna ej hunnits med.
		 VA planen är reviderad och antagen	Denna blir ej klara då arbetet med Vattentjänstplan inkl skyfallskartering ska ingå i denna, Vattentjänstplanen är framtagen och ute på samråd men ej beslutad.

Analys måluppfyllelse

Målen uppfylls ej då arbete med Vattentjänstplan samt utredning av Vattenskyddsområde Vita Sannar har belastat enheten med mera arbete än planerat.

Målen planeras att uppfyllas under 2025, och resurser för dessa aktiviteter är upptagna i budget för 2025.

Ekonomi

Arbetet med vattenskyddsområde samt vattentjänstplanen har påverkat kostnaderna då dessa belopp ej var beräknad i budgeten.

Totalt är skulden för VA-kollektivet efter år 2024 312 tkr.

Bedömningen är att detta kommer att regleras under de närmaste åren.

År/tkr	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	31 202	29 462	24 082	23 237	22 540	22 025	21 821
Kommunbidrag	40	0	0	0	0	0	0
Personalkostnader	-6 839	-6 853	-7 366	-8 061	-6 007	-6 243	-5 537
Driftskostnader	-24 000	-21 280	864	-15 840	-16 119	-15 635	-15 746
Fordran/skuld till abonnenterna	403	1 329	-2 149	-664	413	146	538

Verksamhet	Ingående skuld(-)/fordran(+) 2024	Vinst(-)/förlust(+) 2024	Utgående skuld(-)/fordran(+) 2024
VA	+715 490	-403 496	+311 994

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade enheten år 2024 omfattade 33,3 mkr och utfallet blev 11,9 mkr.

Belopp i tkr	Utgifter sedan projektets start			Varav årets investeringar			Omdisponering		Slutredovisning
	Total budget	Ack. utfall	Avvikelse	Budget 2024*	Utfall 2024	Avvikelse	Förslag till omdisponering	Avvikelse efter omdisponering	
Ny intagsledning Vita Sannar	5 347	4630	717	1 077	360	717		717	Fortsätter
Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar	17 000	16 269	731	2 806	2 075	731		731	Fortsätter
Anolfsbyn-Åsensbruk	4 200	1899	2 301	3 968	1 667	2 301		2 301	Fortsätter
Köpmannebro	3 500	207	3 293	3 293	0	3 293		3 293	Fortsätter
Nya personalutrymmen VA	4 450	514	3 936	4 450	514	3 936	-3 930	6	Ja
Nytt kartsystem	500	106	394	394	0	394		394	Ja
Sanering ovidkommande vatten	6 490	3 500	2 990	6 490	3 500	2 990	3 930	6 920	Fortsätter
Östra Järn	2 100	0	2 100	2 100	0	2 100		2 100	Fortsätter
Sunnanå ARV värmesystem	480	221	259	480	221	259		259	Ja
Skalskydd Sunnanå	300	0	300	300	0	300		300	Fortsätter
Intäkt för nya anslutningar VA 2024	0	-571	571	0	-571	571		571	Ja
Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn. 2024	1 000	554	446	1 000	554	446		446	Fortsätter
Utbyte PLC anläggningar 2024	2 763	1 635	1 128	2 763	1635	1 128		1 128	Fortsätter
Dagvattenanläggningar	500	223	277	500	223	277		277	Fortsätter
Tak Sverkersbyn lågvattenreservoar	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000		1 000	Fortsätter
VA Elverk	800	0	800	800	0	800		800	Fortsätter
Reinvesteringar VA	1 850	1 773	77	1 850	1 773	77		77	Ja
Summa	52 280	30 961	21 319	33 270	11 951	21 319	0	21 319	

*) inkl överföringsbudget

Analys av utfall

Intagsledning Vita Sannar

Projektet avvaktar tillstånd för vattenverksamhet, underlag inskickade till Mark och Miljödomstolen. Prognos när beslut kommer från Mark- och miljödomstolen kan ej redovisas nu.

Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar

reglering med entreprenör samt besiktningar har dragit ut på tiden. Planerat klart kvartal 1 2025.

Anolfsbyn-Åsensbruk

Slutreglering med entreprenör samt besiktningar har dragit ut på tiden. Planerat klart kvartal 1 2025.

Sanering ovidkommande Vatten

Mindre områden under 2024 som har utförts, samt utredning av områden som ej har startat. Omfördelat 3900 tkr från Nya personalutrymmen VA.

Köpmannebro

Projektet utreds med vilken lösning som kan bli aktuell. När utredningen är klar så ska den presenteras för politiken innan projektering startas, detta hinner troligen inte att bli klart under året. Denna är en del av den nya Vattentjänstplanen som nu är ute på samråd. Uppstart av projekt efter godkänd vattentjänstplan och beslutade nya verksamhetsområden.

Östra Järn

Avvikelse på 600 tkr, startbesked krävs för detta projekt. Denna är en del av den nya Vattentjänstplanen som nu är ute på samråd. Uppstart av projekt efter godkänd vattentjänstplan och beslutade nya verksamhetsområden.

Skalskydd Sunnanå

Planläggning pågår om styrande krav i livsmedelsföreskrifterna. Planeras utförande under 2025.

Höja Leveranssäkerhet förstärkning av ledningar

Mindre områden under 2024 som har utförts. Resterande budget överförs till 2025.

Utbyte PLC anläggningar 2024

PLC byte på en anläggning under året reducerar kostnaderna, status på driften samt personalläget har påverkar arbetets utförande. Resterande budget överförs till 2025.

Dagvattenanläggningar

Resterande budget överförs till 2025.

Tak Sverkersbyn

Arbetsbelastning med personalläget har gett att vi ej hunnit med detta arbete i år. Resterande budget överförs till 2025.

VA Elverk

Utredning visar på behovet av mindre verk mot tidigare plan. Reviderat behov. Elverk är beställd med planerad leverans under kvartal 1 2025.

Slutredovisning

Nya personalutrymmen VA

Avvikelsen på 4 500 tkr mot fastställd budget beror på ett nytt förslag med mindre åtgärder på respektive verk. För att uppfylla livsmedelskraven, som var avsett för denna investering, har vi gjort en omvärdering av utförandet. Mindre åtgärder med budget 500 tkr. Omfördelning av 3900 tkr till Ovidkommande vatten.

Nytt kartsystem

Billigare än budget 394 tkr i avvikelse.

Sunnanå värmesystem.

Billigare än budget 259 tkr i avvikelse.

Reinvesteringar

Årets budget har använts.

Kostnad/Intäkter nyanslutningar

Överskott på 571 tkr

Summa investeringar år/tkr	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt nettoinvesterat	11 951	34 281	26 922	15 733	22 345	23 102	14 398

Taxor

Brukningsavgiften:

Brukningsavgiften består av en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av VA-tjänster.

Taxan för den fasta och rörliga avgiften justerades för år 2024 och kommer troligen behöva justera ett antal år framåt.

Justeringen sker efter en beräkningsmall för taxor som tagits fram med stöd av en konsultfirma.

Anläggningsavgiften:

Utöver detta tar VA-verksamheten ut anläggningsavgift vid nyanslutningar av abonnenter.

Denna avgift justeras årligen upp med konsumentprisindex KPIF.

Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

Utblick mot kommande år

Det är fortsatt stora investeringar i utbyggnaden av verksamhetsområden och reinvesteringar i ledningsnät och anläggningar, enligt den beslutade VA-planen och investeringsplanen. Detta medför ökade kapitalkostnader vilka skall vägas in i framtida budget och VA-taxor. Enheten behöver se över planeringen för att möta framtida investeringar.

Ny vattentjänstplan samt skyfallsutredning ska färdigställas och denna ligger till grund för planering av verksamhetsområden.

Behov av resurs finns för att underhålla enhetens egna fastigheter.

Enheten ser över skyddsföreskrifter samt skyddsnivåer för att säkerställa livsmedelskraven för dricksvattentillverkning.

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Melleruds kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger/understiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld/fordran till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter/Skuld till abonnenterna". Bedömningen är att skulden till abonnenterna kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar och räntekostnader på nyinvesteringar i ledningsnät. Avskrivningstiden för ledningsnät är 80 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/80 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivnings-metod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (58 500 kr år 2024). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Vattenverk, reningsverk, vattentorn och reservoar

Komponent	Nyttjandetid (år)
Mark	oändlig
Stomme inkl grund	100

Tak	30
Fasad	30
Elanläggning	35
Invändigt ytskikt	30
Ventilation	20
Styr- och reglerutrustning	25
Maskiner och pumpar	15
Maskiner och pumpar	30
Filter	10
Bassäng	50
Övriga komponenter	20

Ledningsnät VA

Komponent	Nyttjandetid (år)
Rörledning	80

Pumpstationer

Komponent	Nyttjandetid (år)
Byggnad stomme inkl grund	50
Tak	30
Pumpstation stomme	40
Elanläggning	25
Styr- och reglerutrustning	10
Rörgalleri	25
Pumpar	15

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2024 var 2,50 %.

Fördelning av gemensamma kostnader

Melleruds kommuns VA-verksamhet är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen, varför olika resurser är samordnade i kommunen. I VA-lagen ställs krav på att VA-verksamheten skall redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration (Förvaltningschef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon	
IT och telefoni	Antal	
Lokaler	Äger fastigheterna	

Resultaträkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter		30,8	28,1
Verksamhetens kostnader	1	-22,1	-21,2
Avskrivningar		-5,0	-4,3
Verksamhetens nettokostnader		3,7	2,6
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader		-3,7	-2,6
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2024	Bokslut 2023
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningar		0,2	0
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		168,5	149,3
Maskiner och inventarier		6,0	4,3
Pågående arbeten		6,0	19,5
Summa anläggningstillgångar		180,8	173,4
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		5,0	2,7
Övriga fordringar	2	0,6	1,0
Summa omsättningstillgångar		5,6	3,7
SUMMA TILLGÅNGAR		186,3	177,1
Avsättningar			
Avsättningar pensioner m.m.	3	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Kommunlån		171,9	165,0
Statliga investeringsbidrag/anläggningsavgifter		9,2	8,8
Summa långfristiga skulder		181,1	173,8
Skuld till kollektivet		0,0	0,0
Leverantörsskulder		3,6	2,0
Övriga kortfristiga skulder	4	1,7	1,2
Summa kortfristiga skulder		5,2	3,2
S:A AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		186,3	177,1
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	5	0,7	0,7

Noter

Särredovisning av VA-verksamheten

Affärsenheten redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Not 1

Av enhetens kostnader 2024 utgör 359 tkr fördelade kostnader från Samhällsbyggnadsförvaltningen. Motsvarande summa 2023 var 333 tkr.

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Bokslut 2023
Not 2		
Fordran Skatteverket moms december	105	44
Fordran på kollektivet	312	715
Upplupna intäkter	163	201
Totalt övriga fordringar	580	960
Not 3		
Avsättningar pensioner	9	7
Avsättningar löneskatt	3	2
Totalt avsättningar	12	9
Not 4		
Individuell del	514	383
Särskild löneskatt individuell del	161	93
Arbetsgivaravgifter december	184	109
Avdragen preliminärskatt december	104	98
Semesterlöneskuld och okomp-övertid	521	400
Skuld Skatteverket moms december	0	0
Upplupna kostnader	166	107
Förutbetalda intäkter	0	0
Totalt övriga kortfristiga skulder	1 651	1 188
Not 5		
Pensionsskuld	561	533
Löneskatt	176	129
Totalt pensionsförpliktelser	737	662

Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna.

Vid sitt sammanträde 2025-04-23 KS 2025/XX § XX fastställde kommunfullmäktige i Melleruds kommun särredovisningen för Va-enheten avseende år 2024. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.